

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 99/2011-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 6. apríla 2011 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti W., a. s., B., zastúpenej advokátom JUDr. R. K., P., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 318/2009 z 22. septembra 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti W., a. s., **o d m i e t a** ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. decembra 2010 faxom (23. decembra 2010 poštou) doručená sťažnosť spoločnosti W. a. s. (ďalej len „sťažovateľka“), v ktorej namietala porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 Cdo 318/2009 z 22. septembra 2010.

2. Z obsahu sťažnosti a k nej pripojených písomností vyplýva, že sťažovateľka vystupovala v konaní o ochranu osobnosti vedenom na Okresnom súde Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 14 C 211/2005 ako žalovaná. Okresný súd rozsudkom č. k. 14 C 211/2005-126 zo 16. apríla 2008 vyhovel JUDr. Š. M. (ďalej len „žalobca“), sťažovateľke uložil povinnosť ospravedlniť sa žalobcovi a nahradiť mu náhradu nemajetkovej ujmy v sume 600 000 Sk. O odvolaní sťažovateľky rozhodol Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom sp. zn. 3 Co 191/08 zo 16. apríla 2009, ktorým prvostupňový rozsudok potvrdil a sťažovateľke trovy odvolacieho konania nepriznal.

3. Sťažovateľka v sťažnosti uviedla:

„Dňa 29. 06. 2009 sme podali na Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 16. 04. 2009, č. k. 3 Co 191/08-139.

Podané dovolanie sme odôvodnili najmä tým, že v predchádzajúcom súdnom konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 Občianskeho súdneho poriadku. Konkrétne postupom tak prvostupňového súdu ako aj odvolacieho súdu nám bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku).

Namietali sme najmä, že dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ako aj rozsudok prvostupňového súdu, vychádzajú z listinných dôkazov, ktoré neboli vykonané na pojednávaní súdu.

Prvostupňový aj odvolací súd pri rozhodovaní vychádzali z listinných dôkazov, ktoré neboli vykonané na pojednávaní súdu, tak ako to vyžadujú ustanovenia § 122 ods. 1 a § 129 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, čím nám bolo odňaté nielen naše právo podľa ustanovenia § 123 Občianskeho súdneho poriadku, ale aj možnosť konať pred súdom.

Taktiež sme namietali, že prvostupňový súd ani odvolací súd, v rozpore s ustanovením § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, neodôvodnili, prečo nevykonali navrhnuté dokazovanie výsluchom svedka E. Š...

Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 22. 09. 2010, sp. zn. 4 Cdo 318/2009, bolo naše dovolanie proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 16. 04. 2009, č. k. 3 Co 191/08-139, odmietnuté z dôvodu, že smeruje proti takému rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné.“

4. Sťažovateľka tvrdila (po citovaní čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy s poukazovaním na rozhodnutie ústavného súdu vo veci vedenej pod sp. zn. IV. ÚS 115/03), že *„Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 22. 09. 2010, sp. zn. 4 Cdo 318/2009, bolo porušené naše základné právo na súdnu ochranu zakotvené v článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, nakoľko Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol naše dovolanie napriek tomu, že k tomu neboli splnené zákonné predpoklady.“* Argumentovala tým, že *„Z ustanovenia § 237 Občianskeho súdneho poriadku totiž vyplýva, že v prípade väd uvedených v tomto ustanovení, je možné podať dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu.*

Napriek tomu, že dovolaním napadnuté rozhodnutie vady podľa § 237 Občianskeho súdneho poriadku malo, Najvyšší súd Slovenskej republiky naše dovolanie odmietol...

tento postup odôvodnil tým, že nevykonanie dokazovania listinami v súlade s ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku je len inou vadou konania a nie je odňatím možnosti konať pred súdom...“.

Sťažovateľka vyslovila názor, že *„s týmto právnym názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky nemožno súhlasiť. Ak totiž súd ktoréhokoľvek stupňa vychádza z dôkazov, ktoré vôbec neboli vykonané na pojednávaní súdu, napriek tomu, že nie sú splnené podmienky pre rozhodnutie vo veci bez nariadenia pojednávania, porušuje tým zásadu ústnosti a bezprostrednosti konania. Zároveň znemožňuje účastníkom konania vyjadriť sa k dôkazom, z ktorých neskôr pri rozhodovaní vychádza a taktiež znemožňuje účastníkom konania relevantným spôsobom brániť svoje práva...“.*

5. Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„Základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu zakotvené v článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 22. 09. 2010, sp. zn. 4 Cdo 318/2009, porušené bolo.

Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 22. 09. 2010, sp. zn. 4 Cdo 318/2009, sa zrušuje a vec sa vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.“.

Súčasne navrhla, aby jej bola priznaná náhrada trov konania.

6. O predchádzajúcej sťažovateľkinej sťažnosti (doručenej ústavnému súdu 28. júla 2009) vychádzajúcej z identického skutkového základu, ktorou namietala porušenie svojho základného práva na slobodu prejavu a na informácie podľa čl. 26 ods. 1 a 2 ústavy a práva na slobodu prejavu podľa čl. 10 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozhodnutím krajského súdu sp. zn. 3 Co 191/08 zo 16. apríla 2009 (pozri bod 2), rozhodol ústavný súd uznesením č. k. IV. ÚS 360/09-13 z 15. októbra 2009, ktorým jej sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú z dôvodov uvedených v tomto svojom rozhodnutí. K uvedenému ústavný súd poznamenáva, že napriek tomu, že sa *„sťažovateľka v petite domáhala len vyslovenia porušenia svojho základného práva... podľa čl. 26 ods. 1 a 2 ústavy a práva... podľa čl. 10 ods. 1 dohovoru...“* (a nie súčasne aj porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorá samotná skutočnosť by so zreteľom na doterajšiu judikatúru ústavného súdu postačovala na odmietnutie tejto sťažnosti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti, pozn.), ústavný súd v rámci kontroly ústavnosti posúdil označený rozsudok krajského súdu aj *„z aspektu podstaty sťažnostných námietok“*, pri ktorej *„bola pre ústavný súd smerodajná jednak právna úprava týkajúca sa ochrany osobnosti (§ 11 a násl. Občianskeho zákonníka) a tiež spôsob jej aplikácie v konkrétnych okolnostiach danej veci...“*, pričom vychádzal z toho *«že v tomto prípade je nutné jednak ustáliť mieru (intenzitu) zásahu do práva na ochranu osobnosti v kontexte na slobodu prejavu a právom na informácie, a to so zreteľom na zásadu primeranosti (proporcionality) vo vzťahu k priznaniu náhrady nemajetkovej ujmy ako „najprísnejšej“ sankcie (krajného prostriedku nápravy) uloženej pôvodcovi zásahu, t. j. sťažovateľke»*.

II.

7. Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený konať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej

republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím alebo iným označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno preto považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 66/98, II. ÚS 101/03, III. ÚS 168/05, IV. ÚS 136/05).

9. Sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 318/2009 z 22. septembra 2010. K porušeniu označeného práva malo dôjsť postupom a rozhodnutiami vo veci konajúcich všeobecných súdov, ktoré jej podľa jej tvrdenia „odňali možnosť konať pred súdom“. Najvyššiemu súdu najmä vytýkala, že sa stotožnil s právnym záverom okresného súdu a krajského súdu, ktoré nevykonali ňou navrhované dokazovanie, a tiež preto, že odmietol jej dovolanie „napriek tomu, že k tomu neboli splnené zákonné predpoklady“ (pozri body 3 a 4)

10. Ústavný súd poznamenáva, že sťažovateľka v sťažnosti vychádzala v zásade z dôvodov, ktoré uviedla aj v podanom dovolaní a ktorými sa dovolací súd zaoberal pri jeho prerokovaní. Dovolací súd ho posúdil ako také, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému tento mimoriadny opravný prostriedok nie je prípustný, a preto ho odmietol.

11. Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu všeobecný súd nemôže porušiť základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ak koná vo veci v súlade s procesnoprávnymi predpismi upravujúcimi postupy v občianskoprávnom konaní. Takýmto predpisom je zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“).

12. Právo na súdnu ochranu sa v občianskoprávnom konaní účinne zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom vrátane dovolacích konaní. V dovolacom konaní procesné podmienky upravujú ustanovenia § 236 a nasl. OSP. V rámci všeobecnej úpravy prípustnosti dovolania proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu z ustanovenia § 237 OSP výslovne vyplýva, že dovolanie je prípustné, len pokiaľ ide o prípady uvedené pod písm. a) až g) tohoto zákonného ustanovenia. Dovolanie je prípustné aj proti uzneseniu odvolacieho súdu v prípadoch uvedených v § 238 OSP.

13. V tejto súvislosti ústavný súd vzhľadom na svoju doterajšiu judikatúru považuje za potrebné uviesť, že otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky na uskutočnenie dovolacieho konania, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, a nie do právomoci ústavného súdu. Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, ktorých sústavu završuje najvyšší súd (mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 145/2010). Zo subsidiárnej štruktúry systému ochrany ústavnosti ďalej vyplýva, že práve všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie práv a slobôd vyplývajúcich z ústavy alebo dohovoru (I. ÚS 4/00),

preto právomoc ústavného súdu pri ochrane práva každého účastníka konania nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. II. ÚS 13/01), alebo všeobecné súdy neposkytnú ochranu označenému základnému právu sťažovateľa v súlade s ústavnoprocenými princípmi, ktoré upravujú výkon ich právomoci.

14. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01). Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmania vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00).

15. Ústavný súd z tohto hľadiska preskúmal rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 318/2009 z 22. septembra 2010, ktorým odmietol dovolanie sťažovateľky. Nezistil pritom žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup tohto súdu (v medziach posudzovanej prípustnosti dovolania, pozn.), ktorý by nemal oporu v zákone. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia naopak vyplýva, že najvyšší súd sa zaoberal a vysporiadal s dovolacími dôvodmi (a tiež argumentáciou) sťažovateľky, ale pretože sa s nimi nestotožnil, odmietol dovolanie ako neprípustné. Najvyšší súd v odôvodnení svojho rozhodnutia najprv oboznámil podstatné časti konania pred súdmi prvého a druhého stupňa a obsah podaného dovolania, v rámci ktorého uviedol: „*Proti... rozsudku krajského súdu podal... dovolanie žalovaný* (t. j. sťažovateľka, pozn.). *Navrhol rozhodnutie odvolacieho*

súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. K prípustnosti dovolania uviedol, že súd prvého stupňa a ani odvolací súd nevykonali dôkaz listinami predloženými prvostupňovému súdu tak, ako to vyžadujú ustanovenia § 122 ods. 1 a § 129 ods. 1 O. s. p., t. j. prečítaním listiny alebo oboznámením jej obsahu na pojednávaní. Týmto nesprávnym postupom ich súd vylúčil nielen z realizácie práva vyplývajúceho z ustanovenia § 123 O. s. p., ale im odňal aj možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. Ďalej namietal, že bolo porušené aj jeho právo na spravodlivý proces, lebo odvolací súd (aj okresný súd) v rozpore s ustanovením § 157 ods. 2 O. s. p. neuviedol, prečo nevykonal ním navrhnutý dôkaz, a to výsluch svedka E. Š. Napokon namietal, že návrh žalobcu je nejasný, nezrozumiteľný a nevykonateľný, lebo žalobca sa ním nedomáhal ani splnenia povinnosti a ani určenia, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je. Takýto návrh preto nemôže byť predmetom sporu medzi účastníkmi a teda takáto vec nepatrí do právomoci súdov. Ak súdy vec napriek tomu prejednali, zaťažili konanie aj vadou uvedenou v § 237 písm. a/ O. s. p...“.

Najvyšší súd svoje skutkové zistenia a právne závery odôvodnil takto:

„Najvyšší súd... skúmal najskôr bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.), či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno dovolaním napadnúť. Dospel k záveru, že dovolanie žalovaného smeruje proti takému rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, preto ho treba odmietnuť.“

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom.

V zmysle ustanovenia § 238 O. s. p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné; ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok vo veci samej (§ 238 ods. 1 O. s. p.), alebo rozsudok, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O. s. p.), alebo rozsudok potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu (§ 238 ods. 3 O. s. p. v znení účinnom do 28. februára 2010).

V danej veci rozsudok odvolacieho súdu nevykazuje znaky rozsudku uvedeného v § 238 ods. 1 a 3 O. s. p., pretože nejde o zmeňujúci, ale potvrdzujúci rozsudok, vo výroku

ktorého odvolací súd nevyslovil, že je dovolanie proti nemu prípustné. Dovolanie nie je prípustné ani podľa ustanovenia § 238 ods. 2 O. s. p. z dôvodu, že dovolací súd vo veci doposiaľ nerozhodoval.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných vád uvedených v § 237 O. s. p. (§ 242 ods. 1 O. s. p.), dovolací súd sa ďalej zaoberal otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z vád vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O. s. p. (t. j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti byť účastníkom konania, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad absencie návrhu na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný, odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania súdom nesprávne obsadeným).

Dovolací súd však nezistil existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v tomto zákonnom ustanovení.

Pokiaľ dovolateľ namietal odňatie možnosti konať pred súdom, ktoré malo spočívať v tom, že súdy nižších stupňov nevykonali dôkaz listinami predloženými prvostupňovému súdu v súlade s ustanovením § 122 ods. 1 a § 129 ods. 1 O. s. p. treba uviesť, že ak súdy pri vykonávaní dokazovania nepostupujú v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku (napr. dôkaz listinou vykonajú v rozpore s § 129 ods. 1 O. s. p.), ide o vadu konania pri zisťovaní skutkového stavu veci a teda o tzv. inú vadu v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p. Existenciu tzv. inej vady, treba považovať za dovolací dôvod podľa vyššie citovaného zákonného ustanovenia, ktorý však sám o sebe prípustnosť dovolania nezakladá. Skutočnosť, že by konanie v danej veci bolo postihnuté tzv. inou vadou, môže byť len odôvodnením dovolania za predpokladu, ak je toto prípustné, nie však dôvodom jeho prípustnosti podľa § 236 a nasl. O. s. p. Táto námietka dovolateľa z hľadiska prípustnosti dovolania nie je preto dôvodná.

Rovnako nie je opodstatnená ani námietka dovolateľa, že bolo porušené jeho právo na spravodlivý proces, lebo odvolací súd (aj okresný súd) v rozpore s ustanovením § 157 ods. 2 O. s. p. neuviedol, prečo nevykonal ním navrhnutý dôkaz (výsluch svedka E. Š.). Z obsahu zápisnice o pojednávaní zo 14. apríla 2008 totiž vyplýva, že zástupca žalovaného v rámci záverečného prednesu neuviedol, že trvá naďalej na vykonaní dôkazu výsluchom

svedka E. Š. Žiaden návrh na doplnenie dokazovania zástupca žalovaného nežiadal vykonať ani predtým, než súd prvého stupňa vyhlásil uznesením dokazovanie za skončené. Napokon, žalovaný ani v odvolaní proti rozsudku okresného súdu nenamietal, že by v konaní pred súdom prvého stupňa došlo k vade uvedenej v § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p. v spojení s ustanovením § 157 ods. 2 O. s. p. Odvolaciemu súdu (a ani okresnému súdu) nemožno preto vyčítať, že v odôvodnení rozsudku neuviedol, prečo nevykonal dôkaz výsluchom E. Š.

Podľa dovolacieho súdu v danej veci nebola naplnená ani podmienka prípustnosti dovolania uvedená v § 237 písm. a/ O. s. p. Z obsahu spisu je nad všetky pochybnosti zrejmé, že ide o vec, ktorá vyplýva z občianskoprávneho vzťahu (§ 11 a nasl. OZ) a ktorú podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nej iné orgány. Posudzovaná vec preto patrí podľa § 7 ods. 1 O. s. p. do právomoci súdu. Pokiaľ ju súdy prejednali a o nej rozhodli, nezaťažili konanie vadou v zmysle § 237 písm. a/ O. s. p. tak, ako sa mylne domnieva žalovaný. Prípadné nedostatky návrhu na začatie konania nezakladajú existenciu uvedenej vady, ale ide o nedostatok jednej z procesných podmienok konania, ktorú možno odstrániť.

So zreteľom na vyššie uvedené možno uzavrieť, že dovolanie žalovaného smerovalo proti takému rozsudku odvolacieho súdu, proti ktorému prípustné nie je (§ 238 ods. 1, 2 a 3 O. s. p.) a keďže neboli zistené ani dôvody prípustnosti uvedené v § 237 O. s. p., Najvyšší súd Slovenskej republiky jeho dovolanie ako neprípustné odmietol (§ 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. v spojení s § 243b ods. 5 veta prvá O. s. p.) bez toho, aby mohla byť preskúmaná vecná správnosť napadnutého rozhodnutia krajského súdu...“

16. Ústavný súd pripomína, že súčasťou základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je povinnosť súdu akceptovať dôvody prípustnosti opravného prostriedku uvádzané sťažovateľom, v dôsledku čoho ich „nerešpektovanie“ súdom ani nemožno bez ďalšieho považovať za porušenie označeného základného práva. V inom prípade by totiž súdy stratili možnosť posúdiť, či zákonné dôvody prípustnosti alebo neprípustnosti podaného dovolania vôbec boli naplnené. Takýto postup a rozhodnutie dovolacieho súdu Občiansky súdny poriadok výslovne umožňuje, preto použitý spôsob v konkrétnom prípade nemohol znamenať odoprenie prístupu sťažovateľke k súdnej ochrane v konaní o mimoriadnych opravných prostriedkoch.

17. Z uvedeného vyplýva, že medzi namietaným uznesením najvyššieho súdu a možnosťou porušenia základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je taký vzťah, ktorý by odôvodňoval prijatie sťažnosti na ďalšie konanie po jej predbežnom prerokovaní. Rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 318/2009 z 22. septembra 2010 podľa názoru ústavného súdu nemožno (z už uvedených dôvodov) považovať za arbitrárne a nezlučiteľné s aplikovanými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku.

18. Keďže sťažovateľka namietala porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy z dôvodu, že najvyšší súd v dovolacom konaní neuznal ňou uvádzané dôvody prípustnosti dovolania podľa § 237 písm. f) a § 237 písm. a) OSP, a keďže súčasťou označeného základného práva nie je aj povinnosť uznať dôvody prípustnosti dovolania uvádzané sťažovateľkou, ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, a preto pri predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol sťažnosť sťažovateľky ako zjavne neopodstatnenú.

19. Vzhľadom na to, že sťažnosť sťažovateľky bola odmietnutá ako celok, ústavný súd sa už jej ďalšími návrhmi nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. apríla 2011